

```
{| border=1
|'''Time'''
|'''Narration'''

|-
| 00:00
| '''Linux''' '''File Attributes'''ကို spoken tutorial
ရှုဖို့မှာ ပြောထားပါတယ်။
```

```
|-
| 00:05
| tutorial မှာပါရှိသော ဗီဒီယိုများမှာ example1, example2,
example3, example4, example5, မူပိုင်ခွင့် testchown စာမျက်နှာ
fileများကို ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။
```

```
|-
|00:18
| အောက်ဖော်ပြပါ test_chown မူပိုင်ခွင့် directory1 ကို စာမျက်နှာ
directoy ကို ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။
```

```
|-
| 00:25
| attribute မှာပါရှိသော 'metadata' မှာပါရှိသော မူပိုင်ခွင့်
စာမျက်နှာ computer file မှာပါရှိသော စာမျက်နှာ
```

|-

| 00:33

| File attribute ු fileඳි ෂූූ, fileඳි ෂූූ, access permissionඳි ෂූ ෂූූූූූ ෂූූූූ ෂූූූූ ॥

|-

| 00:45

| 'c-h own' command හැරී file හැරී directory හැරී ownership බැලීමට ඔබට අවශ්‍ය වේ. || අනෙක් admin command හැරී, '''root''' user හැරී file හැරී directory හැරී අනෙක් බැලීමට ඔබට අවශ්‍ය වේ. ||

1 -

| 01:00

```
| '''chown''' command¶ syntax ¶¶¶ '''<nowiki>chown
space options space ownername space filename ¶¶¶¶
directoryname </nowiki>'''¶¶ ¶
```

1 -

| 01:13

| ဖ်းနဲးနဲး ' ' 'chown' ' ' command နဲး နဲးနဲး option နဲး
 နဲး နဲး ||

| -

| 01:18

| '''-R''' : උප ජාතික ස්වල්ප උපදින directory ඇතුළත් sub-directoryවලට අයත් fileවලට permission නැතිවීම
නිවැරදිව ||

| -

| 01:28

| '''-c ''' : file ස්වල්පයක් permission
නැතිවීමට හේතු විය හැකිය ||

| -

| 01:33

| '''-f''' : උප '''chown''' හි error message වලට සහතිකයක්
නැතිවීම ||

| -

| 01:37

| ඒකාබද්ධ ස්වල්පයක් අයත් විය හැකිය ||

| -

| 01:40

| ඇතුළත්, terminal හි අයත් විය || ඒකාබද්ධයක් ඇතුළත් file වලට
folder වලට අයත් directory ඇතුළත් අයත් විය || ඇතුළත්ය, '''cd

space Desktop slash file attribute''' ත්‍යාග්‍ය ඇතුළු Enter
උපදෙස් ||

| -

| 01:56

| ඒකීය command type ත්‍යාග්‍ය: \$ ls space -l space
testchown ඇතුළු t-e-s-t-c-h-o-w-n ඇතුළු ඇතුළු Enter
උපදෙස් ||

| -

| 02:11

| අනෙක් අයුරු සහිත ඇතුළු 'testchown' file ඇතුළු ඇතුළු ඇතුළු
shahid ඇතුළු ||

| -

| 02:18

| ඇතුළු ඇතුළු ඇතුළු ඒකීය, command type ත්‍යාග්‍ය: \$ sudo
space c-h own space ඇතුළු ඇතුළු ඇතුළු a-n-u-s-h-a anusha
space testchown ඇතුළු t-e-s-t-c-h-o-w-n ඒකීය ඇතුළු ||

Enter උපදෙස් ||

| -

| 02:36

| sudo password යහ්‍යේ ඇතුළු ඇතුළු කළු Enter උපාංගී || Enter
උපාංගී ||

| -

| 02:44

| ක්‍රීඩා, type ජ්‍යෙෂ්ඨ : \$ ls space -l space t-e-s-t-c-h-
o-w-n ඇතුළු Enter උපාංගී || අනෙක් ඒකාබද්ධ යුග්ම අනෙක් file
ඇතිව ඇතුළු ඇතුළු anushaගී ||

| -

| 03:03

| ක්‍රීඩා ඒකාබද්ධ අනෙක් අනෙක් directory ඇතිව ඇතුළු ක්‍රීඩා
ක්‍රීඩා අනෙක් ||

| -

| 03:07

| command Type ජ්‍යෙෂ්ඨ: \$ ls -l ඇතුළු Enter උපාංගී || අනෙක්
directory ඇතිව ඇතුළු 'test_chown' ක්‍රීඩා ඒකාබද්ධ යුග්ම ||

| -

| 03:21

| directory ඇතිව ඇතුළු ක්‍රීඩා, command type ජ්‍යෙෂ්ඨ :

| -


```
| '''chmod''' commandကို Syntax ဖြစ် စီစဉ် chmod space
[optionကို] space mode space filenameကို ဖြစ်စေရန် အသုံးပြု
optionကို ဖြစ် စီစဉ် '''chmod''' command အသုံးပြု ရန် ။
```

```
| -
```

```
| 04:29
```

```
| ''' -c''' : ဖြစ်စေရန် fileကို အသုံးပြု အသေးစိတ် informationကို
Print ပြုစုပေး ။
```

```
| -
```

```
| 04:34
```

```
| '''-f ''' : '''chmod''' ဖြစ်စေရန် အသုံးပြု အသေးစိတ် fileကို အသုံးပြု
အသေးစိတ် user အသုံးပြု ပြုစုပေး ။
```

```
| -
```

```
| 04:41
```

```
| အသုံးပြု access ပြုစုပေး permissionကို အသုံးပြု အသေးစိတ် :
```

```
| -
```

```
| 04:44
```

```
| r : Read,
```

```
    w : Write,
```

```
x : Execute,
```

s : user $\mathcal{U}$ group ID Set $\mathcal{S}$

1 -

| 04:54

| ກົດໝາຍ ປະຕິບັດ, ພ້ອມທັງ three-digit octal number ບໍ່
permission ໃຫ້ ຕຳແໜ່ງ ນັກ ແລະ

| -

| 05:00

| Ƨᄃᆞ digitU owner permissionᄃᆞᄂᆞ, ᄃᆞᄃᆞᄃᆞ group
permissionᄃᆞᄂᆞ ᄃᆞᄃᆞᄃᆞ ᄃᆞᄃᆞᄃᆞ ᄃᆞᄃᆞᄃᆞ permissionᄃᆞᄂᆞ ||

1 -

| 05:09

| Permission
|

octal value

ආයුතු වන්නේ:

4 Read

2 Write

1 Execute

1 -

| 05:20

| ටර්මිනල් ඇතුළත '''chmod''' ඔබ්බේ ප්‍රකාශ කර ඇති අංකයක් || terminal
අනුගමනය කළද file 'example1' හි execute-by-user
permission නැතැයි පෙන්වා දෙන command පෙන්වා ||

| -

| 05:30

| අවසාන අවස්ථාව, ඔබට '''Ctrl+l''' පාලනය කළද screen
කොන්සෝල් වෙත ||

| -

| 05:36

| ටර්මිනල්, type ඉවත්: \$ chmod space u+x space example1
Enter පෙන්වා ||

| -

| 05:49

| type ඉවත්: \$ ls space -l space example1 බලාපොරොත්තු
අවස්ථාව Enter පෙන්වා ||

| -

| 06:01

| අවසාන, අපට read/write/execute ඉවත් permission group
read/execute ඉවත් permission කළද ඔබට execute-only
permission ඇති පිටු example1 assign ඉවත් උපදෙස් ||

| -

| 06:15

| **၁၂** command type **၁၂**: \$ chmod space 751 space
example1 Enter **၁၂** ||

| -

| 06:26

| type **၁၂**: \$ ls space -l space example1 **၁၂** Enter
၁၂ ||

| -

| 06:35

| **၁၂**, **၁၂** command **၁၂** file example1 **၁၂** owner
read/write/execute permission, group **၁၂** read/execute
permission **၁၂** **၁၂** execute-only permission assigned
၁၂ **၁၂** **၁၂** ||

| -

| 06:52

| **၁၂** file example1 read-only permission
assign **၁၂**, command type **၁၂**: \$ chmod space
<nowiki>=r space </nowiki>example1 **၁၂** Enter **၁၂** ||

| -

| 07:08

| ට්‍රිෂ් command type ජ්‍යෙතී: \$ ls space -l space

example1 Enter උපදෙරී ||

| -

| 07:19

| කෙරිනි ඇසලකෙරුණිකෙරුණි 'read only' permission ඇති file

example1 assigned ජ්‍යෙ ඔරුකුල කෙරිනි ||

| -

| 07:30

| permission ඇති කෙරුණි-කෙරුණි උකුල ට්‍රිෂ් ඇති ඇති

ඇසලකෙරුණිකෙරුණි read and execute access ඇති assign ජ්‍යෙ

උකුල directory 'directory1' ඇති කෙරුණි write access

ඇති, command type ජ්‍යෙතී:

| -

| 07:44

| \$ chmod space minus capital R space 755 space

directory1. Enter උපදෙරී ||

| -

| 08:00

| `terminal type prompt : $ ls space -l` `execute permission assigned`

Enter `terminal` ||

| -

| 08:09

| `user file example2 execute permission assigned,`
`command type prompt : $ chmod space u+x space example2`

Enter `terminal` ||

| -

| 08:27

| `terminal command type prompt: $ ls space -l space`
`example2` `execute permission assigned` Enter `terminal` ||

| -

| 08:40

| `user file 'example2' execute permission assigned`
`user file 'example2' execute permission assigned`

| -

| 08:50

| `group file example3 write permission assigned`

```
command type 𐀀𐀁𐀂: $ chmod space g+w space example3.
```

Enter ൮൫൪൩ ॥

1 -

| 09:10

```
|  ཇོ་སྐྱུའི་ རྩོམ་པ་ type རྩོམ་པ་ : $ ls space -l space
example3 Enter རྩོམ་པ་ ||
```

1 -

| 09:23

| ଲକ୍ଷ୍ମୀ group^୬ write permission ନାହାନ୍ତି । ଏହାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ।

1 -

| 09:30

| write permissionကို တပ်ဆင်ပေးရန်, command type ရှိမည်: \$ chmod space a-w space example3

Enter **ଫାଟକୀ**

1 -

| 09:45

| 𑀧𑀺𑀢𑀺𑀓, type 𑀧𑀺𑀢𑀺𑀓: \$ 1s space -1 space example3 Enter
𑀢𑀺𑀢𑀺𑀓 ॥

| 10:36

| terminal ຂໍ້ມູນ || ລັດຖະທຳ ພຣົກ 'chgrp' command ພຣົກ
ຊື່ ພຣົກ ຂໍ້ມູນ ||

command Type ພຣົກ : \$ ls space -l space example4.
Enter ຂໍ້ມູນ ||

| -

| 10:57

| ພຣົກ ພຣົກ ພຣົກ, group permission ພຣົກ user
shahid ພຣົກ ພຣົກ ||

| -

| 11:03

| group permission ພຣົກ, command type ພຣົກ : \$
sudo space chgrp space rohit space example4

| -

| 11:20

| Enter ຂໍ້ມູນ || ພຣົກ ພຣົກ sudo password ຂໍ້ມູນ ||

| -

| 11:27

| ລັດຖະທຳ command type ພຣົກ: \$ ls space -l space
example4. Enter ຂໍ້ມູນ ||

| -

| 11:38

| ඔබගේ, group ගැන shahidගේ rohitගේ බව පැහැදිලි කර ඇත
සහ. ||

| -

| 11:46

| 'inode number' ගැන deviceට assigned වූ unique
integer ඇත ||

| -

| 11:51

| 'Inode'ට regular file ඇති විට directory ඇති විට සියලුම
basic information store වේ ||

| -

| 11:57

| file හරහා inode හරහා hard-link ගත හැකිය ||

| -

| 12:00

| ඔබගේ program ඇති සෑම file එකම file ඇති විට
සහ, systemට සහිත වූ 'inode' හරහා සෑම file එකම වේ ||

| -

| 12:12

| ඔබ්බට 'ls space -i' command ඔබ්බ file ඔබ්බ 'inode number' බ්බබබ බ්බබබබබ බ්බ ||

| -

|12:19

| command Type බ්බබ්බ : \$ ls space -i space example5.
Enter ඔබ්බබ්බ ||

| -

|12:29

| fileබ්බ බ්බබබ බ්බබබ Number ඔබ්බ file බ්බබ්බ 'inode number'බ්බ ||

| -

| 12:35

| 'Inodes' ඔබ්බ බ්බබබබ බ්බබබ බ්බබ බ්බබ බ්බබබ්බ directory බ්බබ ට්බබ්බ ||

| -

|12:41

| Hard-link ශ්‍රී ලිංගික directory entries සෑදීම
සඳහා උපයුක්ත ක්‍රමයක් || '''ln''' යන link මාදිලිය command එක ||

| -

| 12:52

| hard-link මාදිලිය '''ln''' command හි syntax යනු :

| -

| 12:57

| ln space source space link එක සෑදීම 'source' යනු නිදසුන
උදාහරණ file එක සඳහා 'link' යනු මාදිලිය file නම ||

| -

| 13:06

| ඒකලිංගික hard-links සෑදීම සඳහා උපයුක්ත ||

| -

| 13:10

| ඒකලිංගික නිදසුන screen යනු මාදිලිය || ඒකලිංගික command type
උදාහරණ : \$ ln space example1 space example1 Enter
එකලිංගික ||

| -

| 13:25

| file ඔප්පත් 'inode number' සහිත, command type
ආකාර : \$ ls -li example1 exampleln
Enter උපදෙස් ||

| -

| 13:41

| ස්ථිර ඔප්පත් file ඔප්පත් 'inode number' ඔබ සහ
ඔබගේ සහ, file 'exampleln' ඔබ file 'example1' ඔබගේ
'hard link' ඔබ ||

| -

| 13:54

| 'Soft link' 'symbolic link' ඔබ ඔබගේ සහ
ඔබගේ file ඔබ සහ file ඔබගේ directory
'absolute' ඔබ 'relative path' ඔබ සහ ඔබ
reference ඔබ ||

| -

| 14:07

| soft-link ඔබ ඔබ 'ln' command ඔබ syntax ඔබ:

| -

| 14:12

| ln space -s space {target-filename} space {symbolic-filename} ၵီ ။

| -

| 14:19

| ဘီဇာ၊ ဖိုက်ဆ soft-link ၵီ နှုတ် နှစ် ဂုဏ် ။

| -

| 14:25

| soft-link ဂုဏ်, command type နှစ်: \$ ln space -s space example1 space examplesoft

| -

| 14:40

| Enter ၵီ ။

| -

| 14:43

| ဘီဇာ, file ဖိုက်ဆ ၵီ inode-number ဖိုက်ဆ list နှစ်, command type နှစ်: \$ ls space -li space example1 space examplesoft

| -

| 15:01

| Enter උපදෙස් ||

| -

| 15:03

| අපි file වලින් inode-number වලින් සංඥා ව්‍යුත්පන්න කර
අපි 'examplesoft' වලින් example1 වලින් soft-link වලින් ||

| -

| 15:16

| අපි, tutorial වලින්, ව්‍යුත්පන්න '''Linux Files
Attributes''' වලින් අපි permission ධර්මය, ownership
අපි file වලින් group වලින් අපි අපි ||

| -

| 15:26

| ව්‍යුත්පන්න file වලින් '''inode''', '''soft''' වලින්
'''hard links''' වලින් අපි අපි ||

| -

| 15:31

| අපි tutorial වලින් උපදෙස් ||

| -

| 15:35

| Spoken Tutorialගේ Talk to a Teacher project
ගේ අරමුදල, අපේ ICT අරමුදල National Mission on
Educationට අයත් කර ඇත |

| -

| 15:44

| අපේ අනෙක් සබැඳියාව අපේ link ගේ පිටුව |

| -

| 15:50

| script ගේ ප්‍රවේශය අපේ අපේ ක්‍රියාත්මක IIT
MUMBAI අපේ ප්‍රවේශය අපේ අපේ අපේ |

ගේ අනෙක් අනෙක් අනෙක් |

| }